

Magyar Természetvédők Szövetsége

Fiatalok bevonása klímavédelmi tevékenységekbe

Az MTVSZ ifjúsági programján keresztül

2025

Szervezet bemutatása

A Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ) több mint 100 hazai környezet- és természetvédő szervezet közössége. Legfőbb célunk a természet egészének védelme és a fenntartható fejlődés elősegítése. Fontos számunkra, hogy tevékenységeink minden generáció számára érdekesek és elérhetőek legyenek.

Esettanulmány bemutatása

Ez a tanulmány bemutatja, hogyan vonhatók be a fiatalok a klímavédelmi vagy más fenntarthatósági tevékenységekbe szervezetünk tapasztalatai alapján. Az írás gyakorlati tanácsokat nyújt azoknak, akik fiatalokkal szeretnének dolgozni, ismerteti a hatékony bevonási módszereket, a felmerülő kihívásokat, valamint a hosszútávú elköteleződés kialakításának lehetőségeit.

Fiatalok szerepe a civil szervezetben

A **fiatalok aktív részvétele** nemcsak **friss energiát és új ötleteket** hoz a szervezet életébe, hanem segít abban is, hogy kapcsolatot teremtsünk a kortársaik körében fontos ügyekkel és trendekkel.

A generációk közötti különbségek az eltérő élethelyzetekből és tapasztalatokból fakadnak, amelyek mind hatással vannak a munkastílusra és a problémamegoldásra. Bizonyos programoknál felső korhatárt állapítunk meg, mert a kizárólag fiataloknak szóló események lehetőséget teremtenek arra, hogy a résztvevők szabadabban osszák meg ötleteiket, könnyebben kapcsolódjanak egymáshoz, és olyan közegben dolgozzanak együtt, ahol hasonló élethelyzetekből és nézőpontokból merítenek. Az MTVSZ-nél a legtöbb projekt a 15-35 év közötti korosztályt tekinti fiatal célcsoportnak.

Kép: Az MTVSZ kollégái és ifjúsági tagjai a COP26 tüntetésén Glasgowban

Az MTVSZ ifi csapat működése

A fiatalokkal foglalkozó programnak szüksége van egy **dedikált koordinátorra**, aki irányítja és összefogja a munkát. Célszerű, hogy a koordinátor életkorban is közelebb álljon hozzájuk, így könnyebben teremthet bizalmat és közös nyelvet a csapattal. Az MTVSZ sok éven keresztül vegyes sikerrel próbálkozott a fiatalok integrálására a szervezet munkájába. Amint alkalmaztunk három 20-30 év közötti munkatársat, egyből sikerült.

Az MTVSZ ifjúsági csapata 2021-ben alakult, 15-35 év közötti fiatalok részvételével.

Az ifi csapat egy szorosabb, bensőségesebb közösséget alkot. Külön e-mail listával tartjuk velük a kapcsolatot, a kötetlenebb beszélgetésekhez pedig online chatcsoportot használunk. Gyakran találkozunk mind online, mind személyesen, és rendszeresen kapnak értesítést a nemzetközi és hazai képzéseinkről, programjainkról.

A **személyes találkozók** különösen fontosak, mivel **erősítik a közösségi kötődést és elősegítik a hosszú távú együttműködést.** A kizárólag fiataloknak szóló események mellett az évente megrendezésre kerülő Zöld Országos Találkozó, a tagcsoporti összejövetelek és a karácsonyi rendezvények mind olyan események, amelyek lehetőséget adnak a közösségépítésre és az értékes tapasztalatcserére.

A fiatalok bevonásának hatékonyságát más zöld szervezetek munkájával való **kapcsolatépítés és tapasztalatcsere** is elősegíti. Néhány évvel ezelőtt egy workshop keretében találkoztunk fiatal zöld szervezetekkel, az ilyen típusú együttműködések és tapasztalatcserek más szervezetek számára is hasznosak, és segíthetnek fiatalokat bevonó stratégiáik fejlesztésében.

Az együttműködés a különböző generációk között kölcsönös tanulási folyamat. Kiemelten fontos, hogy a fiatalok valódi **beleszólást kapjanak a munkába**, elkerülve a “youth washing” jelenségét. Ők azok, akik a klímaváltozás hatásait életük legnagyobb részében fogják tapasztalni, ezért az ő meglátásaik és személyes tapasztalataik különösen értékesek.

Fiatalok szerepe a döntéshozatal befolyásolásában

A fiataloknak segítünk, hogy **bekapcsolódhassanak a döntéshozatal befolyásolásába**, hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Ennek egyik jó példája, hogy ifjúsági tagjaink részt vehettek az európai klímanagykövetek találkozásán, ahol valódi párbeszéd alakult ki a döntéshozók és a fiatalok között. Ez lehetővé tette, hogy **megosszák nézeteiket és véleményüket**, így formálva az európai klímapolitikát. Ehhez elengedhetetlen egy jól kiépített kapcsolati hálózat, amely összegyűjti a hazai lehetőségeket, és biztosítja az együttműködést más civil szervezetekkel, valamint magasabb befolyású intézményekkel, például minisztériumokkal. Kampányaink során különböző szervezeteket vonunk be, hogy személyesebb kapcsolatot alakítsunk ki a fiatalok és a döntéshozók között. Többször tartottunk már képzéseket az ifjúsági tagjainknak, például klímapolitika témában, valamint folyamatosak a foglalkozások az iskolákban.

Fiatalok motivációja és fejlődési lehetőségei

A fiatalokat több tényező is ösztönzi a természetvédelmi, klímavédelmi programokhoz való csatlakozásra. Az egyik legfontosabb motivációs tényező, hogy **valódi hatással lehetnek a döntéshozatali folyamatokra**. Ha érzik, hogy véleményük tényleg számít, és közvetlenül hozzájárulhatnak egy ügy előmozdításához, sokkal aktívabbak maradnak.

A programok másik nagy előnye a készségfejlesztés. A fiatalok **kommunikációs, szervezési és érdekérvényesítési képességeiket fejleszthetik**, amelyek nemcsak a civil mozgalomban, hanem a későbbi karrierjük során is hasznosak lehetnek. Például a klímapolitikai képzések során a résztvevők érveléstechnikát és nyilvános beszédet is gyakoroltak, amelyeket később élesben tudtak hasznosítani, mikor a döntéshozókkal találkoztak. A képzések ne csak információátadásról szólnak, hanem lehetőséget biztosítanak a gyakorlati tapasztalatszerzésre is.

Egy másik hatékony bevonási stratégia az **élményalapú tanulás**. Az interaktív programok, gyakorlati feladatok és közös akciók nagyban növelik a résztvevők elköteleződését. Emellett a **közösségi élmény** szintén fontos tényező.

Az események után szervezett, kötetlen beszélgetések, informális találkozók és közös programok segítenek a kapcsolatok elmélyítésében és a csapatszellem erősítésében. Ha a fiatalok jól érzik magukat egy közösségben, nagyobb eséllyel maradnak hosszú távon aktívak. Programjaink gyakorlati tudást is adnak a fiataloknak, hogy a fenntarthatóságot a mindennapi életükbe is beépítsék.

Kép: Az MTVSZ ifjúsági tagjai az európai klímanagyköveti találkozón

A **külföldi programokon való részvétel** további motivációt jelenthet. Nemzetközi képzések, tanulmányutak és szakmai tapasztalatszerzési lehetőségek bővítik a fiatalok látókörét, fejlesztik nyelvtudásukat és növelik szakmai esélyeiket. Az ilyen tapasztalatok erősítik bennük a nemzetközi összefogás fontosságát és segítenek megérteni a globális folyamatokat.

Fiatalok elköteleződésének kihívásai és annak megoldásai

Az ifjúsági csapat tagjai esetében kihívást jelent, hogy az életük gyorsan változik: ahogy felnőnek, egyre több feladatuk és felelősségük lesz, ezért fontos, hogy a lehető leghamarabb erős kapcsolatot építsünk ki velük, miközben elfogadjuk, hogy előbb vagy utóbb tovább léphetnek, akár a szakmán belül. A közös munka fejlesztésére jó megoldásnak bizonyult, hogy események és kampányok után **értékeljük egymás munkáját, így tanulhatunk a hibákból és jobban igazíthatjuk programjainkat a fiatalok igényeihez.**

Az ifjúsági célcsoportunkban kiemelt figyelmet fordítunk a középiskolás korosztályra (15-19 év). A középiskolások bevonásában a tagszervezeteink és az Ökoháló, az MTVSZ fenntarthatósági nevelési intézményi hálózata jelentős szerepet játszik. Az Ökohálónak több mint 150 intézmény a tagja, köztük számos középiskola.

A tagszervezeteken és az elkötelezett tanárokon keresztül évről-évre újabb fiatalokat tudunk programjainkba bevonni, így biztosítva az állandóságot. Az **együttműködés** lehetőséget teremt a különböző generációk kapcsolódására és egy **hidat épít a környezetvédelmi szakemberek, fenntarthatóságra neveléssel foglalkozók, a tanárok és diákok között**, úgy, hogy mindvégig a fiatalok érdekeit tartja szem előtt.

A fiatalokkal való kapcsolódás alapja a **nyitottság, a rugalmas hozzáállás és az, hogy egyenrangú partnerként kezeljük őket.** Ez a szervezet megújulását és a **hosszú távú fenntarthatóságát is segíti.**

Az ifjúsági programunk egyik legnagyobb eredménye, hogy sikerült olyan csapatot kialakítanunk, amelyben a fiatalok a döntéshozatalban és a kampányok tervezésében is aktívan részt vesznek. Bár az ifjúsági tagok elköteleződése időszakos, a szoros és támogató kapcsolat kiépítése lehetővé teszi, hogy hatékonyan együttműködjünk. Események és kampányok utáni visszajelzések alapján folyamatosan tanulunk,

és igyekszünk a programjainkat a résztvevők igényeihez igazítani. A visszajelzések többféle módon történhetnek: értékelő beszélgetéseken, online kérdőíveken vagy informális beszélgetések során is.

Tanulságok

- Dedikált, fiatalos koordinátorral gördülékenyebb mindkét félnek az elköteleződés fenntartása.
- A fiatalok bevonása akkor sikeres, ha érezhető hatásuk van a szervezeti döntésekre.
- A rugalmas részvételi formák (online chat, személyes találkozók, workshopok) növelik az elköteleződést.
- A közvetlen kapcsolat a döntéshozókkal motiváló tényező.
- A folyamatos visszajelzés segít a programok fejlesztésében.

A Magyar Természetvédők Szövetsége **Heti húsmentes napot a közétkeztetésben!** projektjével 2024-ben elnyerte a Civil Díj **‘Legsikeresebb érdekérvényesítési projekt’** kategóriájának díját.

Az esettanulmány a Stronger Roots program keretein belül készült. A program célja, hogy a civil szervezetek növeljék és erősítsék társadalmi bázisukat, támogatói közösségüket.

A **Stronger Roots program** az Európai Unió Polgárok, Esélyegyenlőség, Jogok és Értékek (CERV) programjának finanszírozásával valósult meg.

Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.